

NEKROFİLİ ve KAVRAM

Sadık Acar

Parafili çeşitlerinden biri olan *nekrofili*, *necro* (ölü) kelimesinden türetilmiş bir tür cinsel yönelim bozukluğu çeşididir. Nekrofili insanlar, ölü insanlara karşı ilgi duymaktadır. Özellikle bu cinsel sapkınlığa yönelen insanlar, genel olarak cinsel ihtiyaçları için cinayet işleme yoluna gitmektedir. Dünya tarihindeki seri katillerin büyük bir kısmının, nekrofili ihtiyaçlarını gidermek için cinayet işledikleri bilinmektedir.

Bu anlamıyla psikoloji bilimince kullanılan bu kavram, toplumsal hayatta birçok alanla ilişkilendirilerek yansımaları olarak kullanılabilir. Bu alanlardan biri de dil–düşünce dünyamızdır. Dilin yapıtaşı olarak gösterilebilecek kavram dünyası da buna dâhildir.

Anadilimizin düşünceye sunduğu alan, düşüncenin dinlenebildiği bir alandır. Bu anlamda, gündelik yaşam içerisinde kullanılan dilin bizler tarafından alelâde kullanılması affedilebilir bir durumdur. Ancak felsefe, bilim ya da din alanlarında bu rahatlık yerini titiz bir kullanıma bırakmak zorundadır. Bu açıdan dil dünyamızdaki kavram kullanımının ne ölçüde eleştiriye tâbi tutulduğu önemli bir konudur.

Sözlük anlamıyla *kavram*, nesnelere ya da olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarımdır. Kavramlar soyuttur ve gerçek dünyada yoktur. Benzer olan fikirleri, insanları, olayları vb. gruplandırmak için kullanılan bir sınıflamadır.

Her kavram aynı zamanda bir tanımdır. Tanımın gösterdiği soyut, kavram olarak karşımıza çıkar ve kavramı ilettiğinizde aslında karşınızdakine örtülü bir tanım sunmuş olursunuz. Bu bakımdan kavram, ait olduğu tanımın en kısa ifadesidir.

Tanımı tanımlayanlar, tanım için şu ifadelerle yer verirler: “Tanım *bir şeyin içeriğinin ne olduğunu açıklamaktır, yani Nedir?* sorusuna verilen cevaptır. Bir kavramın işlemini ortaya koyan zihin işlemidir.” Tanımın en önemli koşullarından biri de; “*Tanımı yapılan bütün fertler o tanımın içine girmeli, o sınıfa dâhil olmayanlar ise dışarıda bırakılmalıdır.*”

Her ‘ne’lik bir kavramı gerektirir. Kavramlar soyutlamalar şeklinde karşımıza çıkarlar ve içine aldıkları bireylere düzen veren ilke olarak da çalışırlar. Bu anlamda *benzerleri* kısmî farklılıklarına rağmen cem ederler.

Felsefe ve bilim alanında kullanılan kavramlar gündelik dilde olduğu gibi rastgele kullanılacak olursa bu kakofoni olmaktan öteye gitmeyecektir. Burada üzerinde durmaya çalışacağım konu felsefi kavramların, bu denli bir dilin ve buna bağlı gelişen düşünsel dünyamızı dirimselliği problemidir.

Kavramlar zaman içerisinde tekallüb ede(bili)rler. Bundan ötürü bir kavramın anlaşılması bir dizgenin anlaşılmasını gerektirir. Her kavram özüne bağlı olmak kaydıyla kendi tarihini

beraberinde sürükler. Kavramın taşıdığı anlamın anlaşılması bir anlam arkeolojisini gerektirir. Kavramlar nihai soyutlarına bağlı olarak kendi miraçlarını gerçekleştirirler ve diridirler.

Her nasılsa zihinsel konforları ölçüsünde her dem ekonomik olanı kendisine hedef olarak seçen bizler, vetiresiz düşünmeye bayılırız. Bu sebeptendir ki lojijimize kattığımız her kavram daha çok bir dezenformasyon niteliğinde gelişen bir çeviriyle, öncelikle gündelik dile çevrilerek öldürülür; çünkü böylesi her açıdan ekonomiktir ve biz ölüleri severiz.

Kavramları kendi süreçlerinden kopararak onları süreçsizleştirmek bizleri bir kavram mezarlığıyla başbaşa bırakır. Süreçsiz kavramlar ölü kavramlardır. Bir kavramın tarih içerisindeki serüvenini bilmek, kavramın momentleriyle, tarihin özneleri olarak bizlerin, düşünsel gelişimin dizgeselliğine de şahit olmamızı sağlar. Bu bir bakıma merdiven inmeye benzer. Bir dili, bir metni anlamak, süreci eser sahibinin, o dilin kullanıcısının kavramlarına doğru geri götürmemize bağlıdır. Her devrin kavramları ancak o devrin *zeitgeist*'i açısından bilinebilir. Bu da o devrin özneleriyle, kavramların bağlamları ölçüsünde konuşmayı gerektirir. Bu arkeoloji yapılmadığında, anakronik çıkarsamalardan öteye gidilmeyecektir.

Her kavramın bir tanım olması ve tanımın içine aldıklarını ötekilerden ayırt etmesi, düşünsel faaliyetlerimiz, bilim ve felsefe açısından zorunlu olarak görülebilir. Ama bu duruma ilave edilmesi gereken bir şeyler vardır. İlk, bir kavram özdeşlik mantığı içerisinde kendisiyle aynıdır. Örneğin, masa dediğimizde evrende yalnızca kendi yerini kaplayan bir mevcuda verilen bir soyutlamadan bahsetmişizdir. Fakat yine bilinmelidir ki, bu mevcut kendi ilişkilerinden tanımı gereği (ötekileri dışarıda bırakmak koşuluyla) yalıtılarak bir form altına alınmıştır. Aslında ilişkilerinden koparılan, bir *fenomen* değil, *numen*'dir ve tanımlanamaz. Bundan dolayı her tanım tanımladığıyla arasında mesafe açarak var olur. Bir şeyi tanımladığınızda (eğer ki bu mümkünse) o şeyi tanımlamamış olursunuz. Bu o şeyin bir fotoğrafını çekmekten başka bir şey değildir. Tanımınız bir ölüdür, size asla gerçeği vermez ve biz ölüleri severiz. Her kavram yok olduğu ölçüde, ortadan kalkarak varlığını dil dünyasında devam ettirir. Bu açıdan eytişimsel bir süreç işlemektedir.

Bu durum bir şeyi bilmek namümkündür şeklinde anlaşılmalıdır. Bir şeyi bilmek yerine *sürekli bilmek* deyimini kullanılabilir. O şeyi hep ötenize atarak ona yaklaşmak, bu arada her ölü tanımı ortadan kaldırarak sürece odaklanmak daha doğru bir yaklaşımdır. Bu noktada bilmek, ortadan kaldırmaktır. Heidegger'in "*İnsan ancak öldüğünde bilinebilir,*" sözü anlaşılabilir gibi durmaktadır.